

UiO : **Senter for europarett**
Det juridiske fakultet

EØS-rett i norsk rett – vi setter scenen

EØS-rett og norsk rett – de store linjene

EØS-rettens betydning

- EØS-retten begrenser handlefriheten til nasjonale myndigheter
- Forpliktelsene etter EØS-avtalen er søkt gjennomført i norsk rett ved bestemmelser som er gitt forrang for andre bestemmelser i norsk rett
- (Noen) individer og foretak vil som regel nyte godt av begrensningene, og angripe myndighetsvedtak som (de mener) ikke respekterer dem
- Mens det før langt på vei var et politisk spørsmål hva retten skulle være («juss er styrket politikk»), er det nå et rettslig spørsmål hva politikken kan være

EØS som EU, på de områder EØS-avtalen dekker

- Dynamikk
 - regelproduksjon i EU
 - tolkningsavklaringer i EU-domstolen
- Rekkevidde
 - EU er ikke EØS
 - EØS-relevans
 - «EU-smitte»
- To-pilarutfordringer
 - tempo
 - EØS-avtalens flate struktur
 - hvem avgjør (egentlig) tolkningen av EØS-avtalen?
 - fremveksten av EU-byråer

EØS-rett er også norsk rett

- Betydning for forberedelse og utforming av
 - forordningsinitierte bestemmelser
 - direktivinitierte bestemmelser
 - bestemmelser som ikke er EØS-initiert
- Betydning for rettsanvendelsen
 - i forvaltningen
 - i domstolene
- Betydning for rettsvitenskapelig forskning
- Betydning for juridiske fremstillinger

EØS – som elefanten i rommet?

- EØS-avtalen
 - er hjørnesteinen i Norges europatilpasning
 - har gjennomgripende betydning for politikkutforming og rettsanvendelse
 - bygger på en forutsetning om at EFTA-statene holder orden i egen pilar
- EØS-strid kan blant annet
 - frata individer og foretak rettigheter
 - lede til uhjemlet straffeansvar
 - gjøre vedtak ugyldige
 - gjøre regler uanvendelige
 - medføre erstatnings- og gebyransvar
 - rokke ved selve grunnlaget for EØS

